

til 3die Behandling fattes til Forhandling under Et.

Solstein-Ledeborg: Naar jeg har stillet dette lille Indbringingsforslag, som gaar ud paa at stryge den sidste Linie i Lovforslaget, saa vil jeg strax erklære, at det ikke sker, for at berede dette Forslag nogen Banfælighed. Evertimod! Jeg paastjønner, at Ministeren har stillet dette Forslag om Indskrænkning i Veirtiden, og jeg vil ikke heller af principielle Grunde modsætte mig det for mit Vedkommende eller undlade at stemme for det; thi jeg kan i saa Henseende ikke paastaa, at jeg staar saa haardt paa Principet om at negte stykkevisse Reforme, at jeg ikke, selv hvor Reformen ikke har videre at betyde, naar den blot er til positiv Fordel for det Standpunkt, som jeg vedkjender mig, skulde ville tage imod den. Jeg vil ganske ærligt tilstaa, at, hvis det var Reforme, som jeg ikke syntes om, vilde jeg staa paa det Standpunkt ikke at ville indlade mig paa stykkevisse Reforme; men naar det er en tiltalende Reform, kan jeg se bort deraf, og det tror jeg ikke kan andre Nogen. Jeg overdriver nu ikke Betydningen af denne Reform; jeg ser meget vel, at den Forkortning af Tjenestetiden, som bewirkes ved den, ikke eller neppe vil komme alle Indtælbte tilgode, den vil kun komme en Del, men maasse den største Del af dem, der indtælbtes til Veiren, tilgode, og det er ogsaa tvivlsomt, paa hvilken Tid disse Vælfærter kunne afholdes, og det vil deraf afhænge, hvorvidt det vil blive til nogen økonomisk Fordel for den agerdyrkende Befolkning eller ikke. Jeg tror ikke, at den ærede Minister i saa Henseende kan give nogen bestemt Udtalelse, thi det vil dels være militære, dels finansielle Grunde, som ville komme til at influere paa den endelige Bestemmelse om, paa hvilken Tid Vælfærterne ville finde Sted. Jeg formoder imidlertid, at det vil blive saaledes, at Fordelen for den høstende Befolkning bliver noget mindre, end man havde troet; men under alle Omstændigheder indrømmer jeg, at der er gjort et Tilbud fra Ministerens Side, som jeg meget nødig afviser, og det vil jeg saameget mindre gjøre, som jeg paastjønner det. Men naar den ærede Minister til Gjengjæld har forlangt udgaende Vælfærter, da tror jeg, at den Diskussion, der blev ført her, og hvorved jeg ikke var tilstede, maa, hvad det rent Militære angaar, paa enhver Lægmand have gjort det Indtryk, at det ikke er muligt at sige, om disse Vælfærter ere militært fordelagtige eller militært skadelige. Her foreligger ikke andre Oplysninger for os end den Diskussion, der blev ført af ærede sagtyndige Medlemmer her i Thinget, og jeg maa tilstaa, at jeg for mit Vedkommende ikke er istand til at fælde nogen Dom, ligesom jeg tvivler paa, at nogen Lægmand vil kunne det; her staar man altsaa nærmest som den, der mangler Oplysninger. Men dette gjælder ligesaa

meget og maasse i endnu højere Grad, naar vi komme ind paa de andre Banfæligheder, der ere ved de udgaende Vælfærter, nemlig den Udsigt, der er til betydelige finansielle Offre, og de Ulemper, som saadanne Vælfærter ville have for den Egns Befolkning, hvorigjennem Vælfærterne komme til at gaa. I begge disse Henseender er der opstillet forskellige Beregninger, og den høitærede Minister har givet beroligende Udtalelser, der, saavidt jeg kan forstaa, kun kunne være byggede paa Skjøn eller Formodninger, men ikke paa nogen fuldstændig exakt Beregning. Paa den anden Side er der derimod fremsat Anskuelse, som gaa i aldeles modsat Retning, og jeg kan ikke se rettere, end at Thinget maa synes usforberedt i denne Henseende. Idet man gaar til at bevilge Udgifter til udgaende Vælfærter, gaar man til Noget, om hvis finansielle Betydning og Betydning som militær Foranstaltning, samt om hvilke Ulemper, den kan medføre for Befolkningen, man i dette Øieblik ikke kan danne sig nogen virkelig Mening. Der blev ved forrige Behandling foreslaaet et Udvalg, idet man troede, at man ved at nedsette et saadant, maasse vilde vinde større Klarhed i Sagen. Jeg var dengang ikke tilstede, og jeg kan altsaa udtale mig ganske frit derom. Jeg tilstaa, at jeg ikke beklager, at der ikke blev nedsat Udvalg, og det af to Grunde. Dersom et saadant var blevet nedsat, vilde Et af To være blevet Tilfældet; enten maatte Udvalget have arbejdet længe, og det er endda tvivlsomt, om det, paa Grund af Forholdenes særegne Bestaffenhed og de manglende Oplysningers særtige Natur, ved at arbejde længe vilde have tilveiebragt Andet, end at kvæle Loven, eller ogsaa vilde Udvalget være en blot formel Foranstaltning, og saa var det til ingen Nytte. Det forekommer mig, at den naturligeste Maade at sikke sig mod Overelse i denne Henseende, var, om den høitærede Minister gik ind paa at indskrænke Lovforslaget til den første Del og borttage den anden (Munterhed). Nu vil man maasse sige, det var altfor mærkværdigt, og jeg ser allerede, at et æret Medlem (Koføed) finder det komisk. Jeg antager, at den høitærede Minister har havt sine bestemte Grunde, dels militære og dels Erfaringer, han ønsker at gjøre, og dels ønsker om at lette Byrden for Befolkningen, idet han har foreslaaet den første Del af Lovforslaget, men at man ikke kan betragte dem blot som en Betaling, den ærede Minister vil give for at faa den anden Del. Jeg antager, at han med Hensyn til den første Del af Lovforslaget har havt den bestemte Overbevisning, at den i og for sig vilde være tjenlig for Befolkningen, og jeg ser heller ikke rettere, end at den høitærede Minister, selv om kun den første Del af Lovforslaget vedtoges, da ogsaa vil faae visse Erfaringer med Hensyn til Fremtiden om, hvorvidt man kan forkorte Veirtiden, om hvor hurtigt Kropperne kunne overføres,